İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 529	Meritokrasi, Kapitalizm ve Adalet	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, meritokrasiyi yalnızca bir eğitim ya da başarı ilkesi olarak değil, modern kapitalizmin tarihsel olarak ürettiği bir adalet modeli olarak incelemektir. Ders, meritokrasinin savaş sonrası dönemdeki yükselişini, eğitim sistemleriyle kurduğu ilişkiyi, eşitlik idealiyle yarattığı gerilimleri ve neoliberal dönemde geçirdiği dönüşümü sosyolojik açıdan tartışmayı hedeflemektedir. Ayrıca öğrencilerin, popülizm, otoriterleşme, elitizm karşıtlığı ve toplumsal eşitsizlikler bağlamında meritokrasinin çözülüşünü eleştirel biçimde değerlendirmelerini sağlayacak kavramsal araçlar edinmeleri amaçlanmaktadır.
İçerik	Meritokrasi, eğitimin kitleselleştiği İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde kapitalizmin temel adalet ilkesi olmuştur. Liyakat ile iktidar arasında bağ kuran meritokrasiye yönelik ilk eleştiriler, ağırlıklı olarak cumhuriyetçi idealin savunduğu eşitlik ilkesiyle çelişmesi nedeniyle sol çevrelerden gelmiştir. Özellikle okul ile meritokrasi arasındaki ilişkinin sorgulamasına dayanan geniş bir literatür mevcuttur. Ancak meritokrasi, aldığı tüm eleştirilere rağmen varlığını sürdürebilmiştir. Ta ki popülist hareketlerin yükselişiyle giderek daha otoriter bir hâl alan neoliberalizmin son evresine varana dek... Bugün tüm dünyada ve Türkiye'de, elitizim eleştirisiyle paralel olarak meritokrasinin çözülüşüne tanık oluyoruz. Bu derste, meritokrasinin bir adalet modeli olarak ortaya çıkışından çözülüşüne uzanan tarihsel seyri, kapitalizmin tarihsel ve toplumsal dinamikleriyle ilişkisi içinde ele alınacaktır. Ayrıca konuyla ilgili güncel sosyolojik araştırmaların bulguları ışığında meritokrasinin geleceği de tartışma konusu yapılacaktır.
Kaynaklar	Aristotle. Nicomachean Ethics. Boltanski, Luc, and Ève Chiapello. The New Spirit of Capitalism. London: Verso, 2005. Bourdieu, Pierre. La Noblesse d'État: Grandes écoles et esprit de corps. Paris: Minuit, 1989. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. Les Héritiers: Les étudiants et la culture. Paris: Minuit, 1964. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. La Reproduction: Éléments pour une théorie du système d'enseignement. Paris: Minuit, 1970. Dubet, François. Les Places et les Chances: Repenser la justice sociale. Paris: Seuil, 2010. Duru-Bellat, Marie. Le Mérite contre la justice. Paris: Presses de Sciences Po, 2009. Fraser, Nancy. Fortunes of Feminism: From State-Managed Capitalism to Neoliberal Crisis. London: Verso, 2013. Hobbes, Thomas. Leviathan. 1651. Littler, Jo. Against Meritocracy: Culture, Power and Myths of Mobility. London: Routledge, 2018. Locke, John. Two Treatises of Government. 1689. Marx, Karl. Critique of the Gotha Programme. 1875. Marx, Karl. Capital: A Critique of Political Economy, Volume I. 1867. Nozick, Robert. Anarchy, State, and Utopia. New York: Basic Books, 1974. Plato. Republic. Rawls, John. A Theory of Justice. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1971. Rousseau, Jean-Jacques. Du contrat social. 1762. Sandel, Michael J. The Tyranny of Merit: What's Become of the Common Good? New York: Farrar, Straus and Giroux, 2020. Young, Michael. The Rise of the Meritocracy. London: Thames and Hudson, 1958.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Giriş
2	Adalet: Antik Felsefeden Toplum Sözleşmesi Kuramlarına
3	John Rawls ve Robert Nozick: Dağıtıcı Adaletin İki Yaklaşımı
4	Marksizm ve Adalet: Nasıl Bir İlişki?
5	Kapitalizm ve Adalet (Fırsat Eşitliği, Konum Eşitliği – François Dubet)

Hafta	Konu Başlıkları
6	Kapitalizmin Üç Ruhunun Üç Adalet İlkesi (Luc Boltanski ve Ève Chiapello)
7	Meritokrasinin Ortaya Çıkışı (Michael Young)
8	Meritokrasinin Mitleri (Jo Litter)
9	Okul ve Meritokrasi (Pierre Bourdieu, Marie-Duru Bellat)
10	Neoliberal Meritokrasi
11	Popülizm ve Meritokrasinin Krizi
12	Göç, Meritokrasi ve Irkçılık
13	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Meritokrasi
14	Genel Tartışma

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 501	Marx, Weber, Durkheim: Modern Sosyal Düşüncenin Oluşumu	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Zorunlu
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Marx, Weber ve Durkheim'ın eserleri üzerinden sosyolojik düşüncenin teorik ve yöntemsel kökleri anlayabilmek.
İçerik	Sosyolojinin 19.yyda ayrı bir disiplin olarak yapılandırılmasının kökenlerine inmek ve sosyal düşüncenin izlediği izleği eleştirel bir perspektiften değerlendirerek tartışmak, bugünün toplumsal olgularını çalışırken temeli güçlü bir perspektif kazanmamızı sağlar. Bu anlamda ders, sosyolojinin ilk çıkış döneminde toplum, modernlik, toplumsal yabancılaşma, anomi, din, sosyal sınıf kavramı toplumsal tabakalaşma gibi sosyal olgular hakkındaki ilk kavramlaştırmalar ve tartışmalardan yola çıkarak, Auguste Comte, Emile Durkheim, Karl Marx, Max Weber ve Georg Simmel'in sosyolojisini ayrıntılı şekilde ele alacak, bu kavramlar ve teorik çerçeve hakkında eleştirel tartışmalar ile yürütülecektir.

Kaynaklar	Raymond Aron, Les étapes de la pensée sociologique, Paris, Gallimard, 1967. Emile Durkheim, Le Suicide: étude de sociologie, Paris, Presses Universitaires de France, 1995. Emile Durkheim, Leçons de sociologie, Paris, Presses Universitaires de France, 1995. Julien Freund, Max Weber et la sociologie française, Paris, Harmattan, 1997. Anthony Giddens, Capitalism and modern social theory: an analysis of the writings of Marx, Durkheim and Max Weber, Cambridge, Cambridge University Press, 1971. Max Weber, Economie et societe: l'organisation et les puissances de la societe dans leur rapport avec l'économie, Paris, Pocket, 1995. Max Weber, L'éthique protestante et l'esprit du capitalisme, Paris, Flammarion, 2002. BERTHELOT Jean-Michel, La construction de la sociologie, PUF (« Que sais-je ? »), 1991 COSER Lewis A., Masters of Sociological Thought, Waveland Press, 2003 STEİNER Philippe, La sociologie de Durkheim, La Découverte, 2005, pp.26-57 Tom BOTTOMORE-Robert NİSBET, A history of sociological analysis, Heinemann; First Edition edition (1978) DURAND Jean-Pierre, La Sociologie de Marx, LA découverte, Coll. Repères, 1995, pp. 3-28; ISRAEL Joachim, L'aliénation de Marx à la sociologie contemporaine : une étude macrosociologique, Ed Anthropos, 1972: 55-73. FREUND, Julien. “Max Weber Zamanında Alman Sosyolojisi”, çev. Kubilay Tuncer, içinde Tom Bottomore ve Robert Nisbet Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi, İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2014. SIMMEL Georg, Modern Kültürde Çatışma, İletişim Yay, (sunuş : David Frisby, Simmel, « Modernliğin İlk Sosyoloğu »). VANDENBERGHE Frédéric, La sociologie de Georg Simmel, La découverte, coll. Repères,

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Présentation du cours et du syllabus, discussion sur la sociologie
2	QU’EST-CE QUE LA SOCİOLOGİE? L’émergence de la sociologie et le contexte socio-politique
3	AUGUSTE COMTE
4	EMİLE DURKHEİM: solidarité, anomie, intégration.
5	EMİLE DURKHEIM: Les règles de la méthode sociologique, Le suicide, sociologie du sacré
6	KARL MARX Les écrits du jeune Marx: L’aliénation et la société moderne.
7	MARX : Le Capital : La théorie de la plus-value La cristallisation de la notion de classe
8	EXAMEN PARTIEL
9	MAX WEBER: La sociologie compréhensive, Les types de la domination. Les types de la rationnalité.
10	WEBER: Ethique protestante et l'esprit du capitalisme
11	Discussion critique: la sociologie entre l'analyse scientifique et la compréhension. Comparer Marx, Durkheim et Weber.
12	GEORG SIMMEL -La sociologie formelle. L'étranger, le métropole.
13	SIMMEL : La philosophie de l’argent
14	Comparaison critique et contextuelle

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 503	Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Zorunlu
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Bilimsel bilgiyi diğer bilgi türlerinden ayırt eden nitelikler kavratıldıktan sonra bilimsel yöntemin temel aşamaları, araştırma deseni, veri toplama ve analiz teknikleri hakkında temel bilgileri kazandırmak amaçlanır.
İçerik	Sosyal Bilimlerde araştırma nesnesi nasıl inşa edilir, yöntemsel yapı ve uygulanacak araştırma tekniği ne olmalıdır, içerik analizi nasıl yapılır dersin konuları arasındadır.
Kaynaklar	BEAUD Stéphane, WEBER Florence, Guide de l'enquête de terrain, Paris : La Découverte, 1998, réédition 2010. BOURDIEU Pierre, CHAMBOREDON Jean-Claude, PASSERON Jean-Claude, Le métier de sociologue, Paris : Mouton, 1968. BLANCHET Alain et alii, L'entretien dans les sciences sociales, Paris : Bordas, 1985 KAUFMAN Jean-Claude, L'entretien compréhensif, de Jean-Claude Kaufman, Editions Armand Colin, 2008 QUIVY Raymond, VAN CAMPENHOUDT Luc, Manuel de recherche en Sciences sociales, Paris : Dunod, 1995.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Dersin tanıtılması ve organizasyonu. Ders tanıtım belgesinin dağıtılması ve kaynakların genel tanıtımı.
2	Yöntem kavramı, Bilimsel araştırmanın merhaleleri, Teorilerin çoğulluğu (seçmen davranışlarının ele alınması)
3	Hipotezlerin hazırlanması -Veri üretim teknikleri. Anket, mülakat, iz sürme.
4	Anket -Soru formunun hazırlanması -Soru çeşitleri
5	Soru formunun küçük örneklemle test edilmesi Soru formunun uygulanması yöntemleri
6	Örneklem nasıl alınır ? Tesadüfi örneklem, Ampirik örneklem.
7	Verilerin işlenmesi Cevapların kodlanması Sınıflandırma teknikleri
8	Derinlemesine görüşme Mülakat çeşitleri
9	Ara sınav
10	Mülakatın uygulanması -Mülakatın yapılacağı yer -Mülakatın süresi -Anketörün müdahale biçimleri
11	Verilerin üretimi -Kayıtların metne çevrilmesi yöntemleri.
12	Derinlemesine görüşme sonuçlarının analizi Tematik analiz Yapısal analiz
13	Saha araştırması deneyimlerinin öğrenciler tarafından sunulması ve tartışılması
14	Öğrenci projesinin final raporunun sunulması

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 504	Kent ve Göç	1	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, göç ve kent arasındaki çok boyutlu ilişkileri sosyoloji, antropoloji, coğrafya ve siyaset bilimi perspektiflerinden incelemektir. Ders kapsamında öğrencilerin uluslararası ve iç göç süreçlerinin kentlerin toplumsal, kültürel ve mekânsal yapıları üzerindeki etkilerini analiz edebilmesi; kent politikaları, toplumsal eşitsizlikler, ayrışma, uyum ve çokkültürlülük gibi konularda eleştirel bir bakış geliştirmesi hedeflenmektedir.
İçerik	Ders kapsamında göç ve kent ilişkisi tarihsel ve güncel boyutlarıyla ele alınmaktadır. İç ve uluslararası göçler, mülteci yerleşimleri, kentte çeşitlilik ve eşitsizlikler, gecekondu, banliyö, sosyal dışlanma, yabancı düşmanlığı ve çokkültürlülük gibi konular kuramsal okumalar ve saha çalışmalarıyla birlikte incelenmektedir. Ders ayrıca İstanbul başta olmak üzere farklı kent örnekleri üzerinden göçün mekânsal ve toplumsal etkilerini tartışmaktadır.
Kaynaklar	Ders kapsamında göç, kent ve toplumsal eşitsizlikler alanındaki güncel ve klasik akademik çalışmalar kullanılmaktadır. Başlıca kaynaklar arasında Saskia Sassen, Stephen Castles, Alain Tarrius, Catherine Wihtol de Wenden, Ayşe Öncü, Michel Agier ve Portes & Rumbaut gibi araştırmacıların çalışmaları yer almaktadır. Bunun yanında İstanbul, Paris ve farklı kent örneklerine odaklanan akademik makaleler, saha araştırmaları ve kitap bölümleri de ders materyali olarak kullanılmaktadır. Pourquoi la perspective urbaine pour analyser les migrations ? Tarrius, A. (2007). Nouvelles formes migratoires, nouveaux cosmopolitismes. Enjeux de la sociologie urbaine, Lausanne, Presses polytechniques et universitaires romandes, 135-169. Lien Migrations internes et internationales dans l'espace urbain Wihtol De Wenden, C. (2013). « Nouvelles dynamiques migratoires », Sciences Humaines, N° 249: 5-5. Lien Poyraz, M. (2007). Les lieux et les liens de proximité : les Varos d'Istanbul et les banlieues parisiennes. Pensée plurielle, (2), 139-150. Migration forcée et emplacement des réfugiés dans les villes Güngördü, F. N., & Kahraman, Z. E. (2021). Investigating Syrian Refugees' Choice of Location in Urban Areas as a Subjective Process: A Cross-case Comparison in the Neighbourhoods of Önder (Ankara) and Yunusemre (İzmir). International Journal of Islamic Architecture, 10(2), 387-412. Lowndes, V., & Polat, R. K. (2021). How do local actors interpret, enact and contest policy? An analysis of local government responses to meeting the needs of Syrian refugees in Turkey. Local Government Studies, 1-24. Diversité et inégalités urbaines Öncü, A. (2000). İstanbullular ve ötekiler: Küreselcilik Çağında orta sınıf olmanın kültürel kozmolojisi. İstanbul: Küresel ile Yerel Arasında, 117-145. Link Üstübici, A. (2020). Görünmezlikten Görünürlüğe: İstanbul'un Kent Dokusunda Göçmenlik ve Mültecilik Deneyimleri. İmgelem, 4(7), 273-298. Lien Multiculturalisme et quartier d'immigration Simon, P. (1993). Les quartiers d'immigration : « ports de première entrée » ou espaces de sédentarisation ? L'exemple de Belleville. Espace Populations Sociétés, 11(2), 379-387. Eraydın, A., Demirdağ, İ., Güngördü, F. N., & Yersen Yenigün, Ö. (2017). Dealing with Urban Diversity: The Case of Istanbul. pp.9-68 Banlieue et ghetto Agier, M. (1999). L'invention de la ville : banlieues, townships, invasions et favelas. Ch.4 et 5. pp.57-99. Gecekondu Karpat, K. H. (2004). The Genesis of the Gecekondu: Rural Migration and Urbanization (1976). European Journal of Turkish Studies. Social Sciences on Contemporary Turkey, (1). Demirtas-Milz, N. (2013). The Regime of Informality in Neoliberal Times in Turkey: The Case of the Kadifekale Urban Transformation Project. International Journal of Urban and Regional Research, 37(2), 689-714. Exclusion sociale et xénophobie dans la ville Güngördü, F. N. (2018). Processes and Factors of Social Exclusion in Arrival Cities: Attitudes towards Syrians

under Temporary Protection in Tarlabaşı, Istanbul. GRID-Architecture Planning and Design Journal, 1(2), 177-198.
Saraçoğlu, C., & Bélanger, D. (2019). Loss and xenophobia in the city: contextualizing anti-Syrian sentiments in Izmir, Turkey. Patterns of Prejudice, 53(4), 363-383.
Optionnel : Yılmaz, B. (2008). Entrapped in multidimensional exclusion: The perpetuation of poverty among conflict-induced migrants in an Istanbul neighborhood. New Perspectives on Turkey, 38, 205-234.

Déc. 17 : Examen partiel

Lectures supplémentaires

Biehl, K. S. (2014). Migration, urban space and diversity: a case from Istanbul. Insight Turkey, 16(4), 55-63.
Biehl, K. S. (2015). Spatializing diversities, diversifying spaces: housing experiences and home space perceptions in a migrant hub of Istanbul. Ethnic and Racial Studies, 38(4), 596-607.
Bontemps, V., Makaremi, C., Mazouz, S., Bernard, H., Carolina, B., Courcoux, L.,& Zechner, M. (2018). Entre accueil et rejet. Ce que les villes font aux migrants (p. 159). Le passager clandestin.
Castles, S., de Haas, H., & Miller, M. J. (2014). The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World. Palgrave Macmillan.
Eliçin, Y. (2019). The Role and Capacity of Local Government in Managing Migration in Istanbul. Hrvatska i komparativna javna uprava: casopis za teoriju i praksu javne uprave, 19(3), 431-454.
Erder, S. (2023). Yeni Nesil Popülizm ve Kentsel Gerilim: Pendik örneği. İletişim Yayınları. Link
Erdoğan, E. K., Kurtuluş, H., & Yükseker, D. (2022). İstanbul'da Göçmenlerin Mekâna Yerleşme ve Tutunma Dinamikleri: Beyoğlu Örneği. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 21(Özel Sayı), 135-158.
Güngordü, Z., & Özbakır, B. A. (2021). Kentsel Mültecilerin Kente Uyum Süreçlerinde Konuta Erişimleri: Hatay Örneği. Göç Dergisi, 8(1), 41-78.
Hasırcıoğlu, E., & Yıldırım, G. E. (2018). Beyond the Porte de Saint-Denis: Looking inside the 10th arrondissement of Paris. Border Crossing, 8(2SI), 499-520.
Işık, O., & Pınarcıoğlu, M. M. (2012). Nöbetleşe Yoksulluk: Sultanbeyli Örneği: Gecekondulaşma ve Kent Yoksulları: Sultanbeyli Örneği. İletişim Yayınları.
Kaczorowski, K. (2018). Countering Othering: Social Negotiations of Identity Among New Kurdish Migrants in Istanbul. In Rediscovering Kurdistan's Cultures and Identities (pp. 151-185). Palgrave Macmillan, Cham.
Kaplan, D. H., & Moigne, Y. L. (2019). Multicultural Engagements in Lived Spaces: How Cultural Communities Intersect in Belleville, Paris. City & Community, 18(1), 392-413.
Özbay, F., & Yücel, B. (2001). Türkiye'de Göç Hareketleri, Devlet Politikaları Ve Demografik Yapı. Nüfus ve Kalkinma: Göç, Egitim, Demokrasi, Yasam Kalitesi. Haz. Ferhunde Özbay vd. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Yay, 1-68. Lien
Portes, A., & Rumbaut, R. G. (2006). Immigrant America: A Portrait (3rd ed.). University of California Press.
Poyraz, M. (2019). La complexité de l'inscription de l'immigré dans sa nouvelle société : un regard croisé de la banlieue parisienne à Istanbul. Migrations Societe, (3), 69-84.
Sassen, S. (2001). The Global City: New York, London, Tokyo. Princeton University Press.
Savran, S., & Sat, N. A. (2019). Ankara'da Suriyeli Göçmenlerin Yer Seçimi Tercihlerinin İncelenmesi ve Bir Etnik Kentsel Adacık Örneği Olarak Önder, Ulubey, Alemdağ Mahalleleri*. Journal of Ankara Studies, 7(2).
Simon, P. (1995). La société partagée. Relations interethniques et interclasses dans un quartier en rénovation. Belleville, Paris XX e. Cahiers internationaux de sociologie, 161-190.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Pourquoi la perspective urbaine pour analyser les migrations ?
2	Migrations internes et internationales dans l'espace urbain - I
3	Migrations internes et internationales dans l'espace urbain - II
4	Migration forcée et emplacement des réfugiés dans les villes - I
5	Migration forcée et emplacement des réfugiés dans les villes - II
6	Diversité et inégalités urbaines
7	Multiculturalisme et quartier d'immigration
8	Visite de terrain : Kumkapı
9	Visite de terrain : Tarlabaşı
10	Banlieue et ghetto

Hafta	Konu Başlıkları
11	Gecekondu
12	Exclusion sociale et xénophobie dans la ville - I
13	Exclusion sociale et xénophobie dans la ville - II
14	Présentations des projets de recherche

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 522	Sosyal Bilimler Yöntemlerinin Epistemolojisi	2	3	0	0	3	6

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Zorunlu
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Sosyal bilimler, hem betimlenecek nesneler hem de kullanilacak yontemler uzerinde donen tartismalarla doludur. Epistemoloji, geçmisten bugune farkli sosyoloji akimlarini tarihsel olarak yapilandiran karsitliklarin butununu anlamaya imkan verir. Ogrenciler, sosyolojide tarihsel olarak gelistirilmis olan metodolojik araçlari tanima ve kullanma yetisine sahip olmalidirlar.
İçerik	Bu derste, buyuk dusunce ekollerini ve bunlarin epistemolojik konumlanislarini ortaya koyarak, metodolojik çesitlenme ve farklilasmalarin ne anlama geldigini analiz edecegiz. Daha spesifik olarak soylersek, sosyologlarin toplumsalligi anlamlandirmak için kullandiklari prosedurleri ve bunlarin nasil toplumsal gerçekligin kendi dogasi ve isleyisine dair onkabullere dayandigini açiklayip yorumlayacagiz. Bir yontemin anlaminin ve onun tercih edilisinin, ele alinan (birey, etkilesim, yapi, aglar, rasyonellik gibi) baglamlarin çesitlenmesine nasil bagli oldugunu gorecegiz. Son olarak, disiplinlerarasilik denilen olgunun kapsamini anlayabilmek için, ikili karsitliklarin ve ayristirmalarin asilmasi uzerine birlikte dusunecegiz.
Kaynaklar	Internet uzerinde ve PDF dokumani olarak erisime açik olan metinler ile ogrencilere verilecek olan basili metinler.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Epistemolojiye giris
2	Baslica sosyoloji akimlari: holizmden bireyselcilige
3	Etkilesimler
4	Yapi ve islevleri
5	Rasyonalite ve eylem
6	Temsiller: soylemler, imgeler, anlatilar
7	Simgesellik, bilgi ve sanallik
8	Aglar ve toplumsal hareketler
9	Sosyolojik mudahale?
10	Sosyoloji uzerine elestirel bakis açilari
11	Disiplinlerarasilik ve kulturlerarasilik
12	Capraz dusunceler
13	Kisisel arastirma nesnesinin sunumu
14	Sinava hazirlik

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 502	Toplumbilim Kuramlarında Çağdaş Tartışmalar	2	3	0	0	3	6

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Zorunlu
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Çağdaş toplum bilim kuramlarının klasik kaynaklarına inerek, günümüzdeki anlam ve önemlerini ortaya koymak.
İçerik	Yirminci Yüzyıl'ın ikinci yarısı, büyük, kapsamlı ve açıklama modeli oluşturabilen toplumbilimsel kuramsal yaklaşımların kurulabilmesini gitgide olanaksızlaştırmıştır. Sanayi-sonrası toplumsal ortamda, kısa erimli, kesintilerden oluşan, hedefe odaklı yeni toplumsallıklar, soyut toplum imgesinin yerini almakta olduklarından, bunları kavramsallaştırmaya yönelik kuramsal girişimler de mikro-olguların açıklanması ve çözümlenmesine indirgenmiştir. Bununla birlikte, temel nitelikteki başlıca kuramsal çerçeveler, belli ölçüde atıf olma özelliklerini hâlâ korumaktadırlar. Küresel akışkanlığın doğasına uygun bir şekilde, çoklu bir kuramsal çerçeve oluşmakta, ancak, bütünsel bir model söz konusu olamamaktadır. Kurucu kuramlar, bu çağdaş parçalılanma durumu içinde, tümel açıklama kalıpları olarak değil, yeniden biçimlendirilebilir kuramsal kaynaklar olarak işlev görmektedirler. Bu ders, bu nedenle, bir yandan çağdaş toplumbilimsel kuram tartışmalarına yoğunlaşmaya çalışırken, diğer yandan kurucu metinlerin günümüzdeki parçalı gerçeklik çözümlemesinde hangi ölçüde ve ne bağlamda atıf oluşturduklarına da değinecektir. Böylece, toplumbilimin kuramsal gelişmesinin ardışık reddedişler değil, sürekli eklemlenmeler halinde geliştiği de gösterilmeye çalışılacaktır. Ders, iki ana kuramsal damarı (Marx-Tocqueville-Durkheim ve Weber-Simmel-Pareto-Tarde), yer yer birbirleriyle eklemelenen süreçler olarak değerlendireceği gibi, bunlardan türeyen çağdaş düşünümlerin de, nasıl her iki kaynaktan da beslenebildiğini tartışmaya yönelikitr.
Kaynaklar	1. Luc BOLTANSKI (1999). Le Nouvel Esprit du Capitalisme, Gallimard, Paris, pp.291-343. 2. Daniel BELL (1999). The Coming of Post-industrial Society, Basic Books, New York, pp.123-164. 3. Alain TOURAINE (1969). La société post-industrielle, Éditions Denoël, Paris, pp.41-118. 4. Georg SIMMEL (1999). Philosophie de l'argent, Quadrige/Presse Universitaires de France, Paris, pp.125-233. 5. Aldo J. HAESLER (1995). Sociologie de l'argent et postmodernité, Librairie Droz, Genève, Paris, pp.171-221. 6. Richard SENNETT (1998). The Corrosion of Character, The Personal Consequences of Work in the New Capitalism, W.W. Norton & Company, New York, London, pp.98-117. 7. Charles Wright MILLS (1970). Les Cols blancs, Les Editions du Seuil, Paris, pp.296-325. 8. Alain EHRENBERG (1995). L'individu incertain, Hachette Littératures, Paris, pp.247-313. 9. Anthony GIDDENS (1992). The Consequences of Modernity, Polity Press, Cambridge, Oxford, pp.112-150. 10. Ulrich BECK (2001). La Société du risque, Sur la voie d'une autre modernité, Aubier, Paris, pp.91-153. 11. Fredric JAMESON (1984). "Postmodernism or the cultural logic of late capitalism", New Left Review, 146, ss.53-94. 12. Jean-Claude KAUFMANN (2004). L'invention de soi, Une théorie de l'identité, Armand Colin, Paris, pp.89-119. 13. Jean BAUDRILLARD (1972). Pour une critique de l'économie politique du signe, Gallimard, Paris, pp.59-94. 14. Arjun APPADURAI (2005). Après le colonialisme, Les conséquences culturelles de la globalisation, Payot, Paris, pp. 115-140. 15. Jacques ELLUL (1988). Le bluff technologique, Hachette Littératures, Paris, pp.283-300. 16. Manuel CASTELLS (1998). The Rise of the Network Society, Basil Blackwell, New York, pp.66-92. 17. Zygmunt BAUMAN (2006). La vie liquide, Le Rouergue / Chambon, Rodez, pp.105-150. 18. Jean-Gabriel GANASCIA (2009). Voir et pouvoir : Qui nous surveille ?, Éditions Le Pommier, Paris, pp.45-93.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Genel giriş
2	Çatışma fikrinin kökleri: Marx ve Engels

Hafta	Konu Başlıkları
3	Kültür, bilinç, yapı: Gramsci, Lukacs, Althusser
4	Küreselleşme çağında kapitalizmin dönüşümü: Coser, Dahrendorf, Wright
5	Toplumsal eylemi aktörün anlamından anlamak: Weber
6	Kendilik ve toplumsal ilişki: Mead, Thomas, Park, Addams
7	Toplumun işlev ve işlev-dışılıkları: Parsons, Merton, Smelser, Luhmann
8	Bir toplumsal inşa olarak gerçeklik: Berger-Luckmann, Garfinkel, Strauss
9	İnsan davranışının ekonomik temelleri: Hirschman, Granovetter
10	Marx ve Weber arasında evcilleşmemiş bir Amerikan sosyolojisi: Mills
11	İnsan etkileşiminin gerilim ve olanakları: Simmel
12	Etkileşim ânının büyüsü ve dramaturji anlayışı: Goffman
13	Eylemin anlıksallığı ve kendiliğin anlamları: Mead, Blumer, Becker
14	Alternatif bir eleştiri için düşünümsel modernlik fikri: Giddens, Lash, Beck

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 500	Seminer	2	0	0	0	0	6

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Zorunlu
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Yüksek lisans seminerleri her sene bölüm tarafından belirlenen ana temaya uygun olarak alanında uzman konuk konuşmacıların davet edileceği sosyal bilim konuşmaları serisi olarak, öğrencilerin alandaki güncel çalışmalardan haberdar olmasını amaçlamaktadır.
İçerik	Seminerlerin ana teması her sene Sosyoloji Bölümü öğretim üyeleri tarafından belirlenecek ve buna uygun konuşmacılar davet edilecektir.
Kaynaklar	Yeni İstanbul Çalışmaları: Sınırlar, Mücadeleler, Açılımlar (Der.) A. B. Candan & C. Özbay, Metis Yay. 2014 Esmer Yakalılar: Kent-Sınıf-Kimlik ve Kürt Emeği, Polat Alpman, İletişim, 2016 Kalkınma İktisadının Penceresinden Türkiye'ye Bakmak. Fikret Şenses'e Armağan (Der.) H. Cömert, E. Özçelik, E. Voyvoda, iletişim, 2017 Parti İşleyişi, Taban Mobilizasyonu ve Siyasal Yabancılaşma, Sevinç Doğan, iletişim, 2016 Prekarya Bildirgesi:Hakların Kısılmasından Yurttaşlığa, Guy Standing, İletişim, 2017

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 521	Sanayi-Sonrası Toplumda Tüketim, Kültür ve Gözetim	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Sanayi-sonrası toplumun eknomik, kültürel ve teknolojik bileşenlerini tüketim ve gözetim olgularıyla ilişkilendirerek irdelemek.
İçerik	Küreselleşme süreci, bir yandan dünyanın tamamını bir bütünleşik pazar haline getirirken, diğer yandan sanayi uygarlığının üretim örgütlenme modellerini aşamalı olarak dönüştürmektedir. Kapitalizm, artık on dokuzuncu yüzyılda olduğundan çok daha akışkan ve hareketlidir. Nitekim, kârın kaynağı bizatihi dolaşımın kendisidir. Günümüzün toplumsal deneyimi, hızı artan bir akışkanlık halinin ve bunun sonucunda sürekli olarak yer değiştiren, nesne, metâ, sermaye, insan, kavram ve fikirler toplamının oluşturduğu bir dolaşım hali üzerine kurulmaktadır. Böyle bir hareketlilikler alanı, mevcut toplumsal yapıları dönüştürmekte, parçalılanmış toplumsal deneyim tiplerini teşvik etmektedir. Bütünsel yapıların küçük toplumsallıklara, tarihsel sürekliliklerin anlık ve ad hoc etkileşim düzlemlerine dönüştüğü görülmektedir. Küresel akışkanlık, bu özelikleriyle, artık sanayi-sonrası olarak adlandırılan, hizmetler sektörü ağırlıklı ve değerin sanal dolaşımına dayalı uçucu bir insan etkileşimini gerektirmektedir. Bu olgunun perçinlenmesinde enformasyon ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, yayılması ve en önemlisi bireye indirgenmesi, yaşamsal bir belirleyicidir. Sanayi-sonrası toplumun doğası, münhasıran, teknolojinin git gide merkezde konumlanması ve kendini özerk bir varlık alanı olarak tanımlayarak dayatması sürecinden ayrı tutulamaz; hatta o sürecin bizatihi kendisidir. Teknolojinin gelişmesi, aynı zamanda kılcal bir yayılım eğilimi göstermesi anlamına gelmektedir. Kılcallaşma, kendisini daima ekonomik rasyonelin dilinde kodlayıp aslında incelen ve görünmezleşen bir gözetim aygıtını inşa etmektedir. Gözetimin görünmezleşmesi, meşrulaşması ve nihayet bireylerce içselleştirilmesi, önemli ölçüde, gündelik yaşam pratiklerinin içinden aktığı tüketim olgusu sayesinde mümkün olmaktadır. Zira tüketim, üretimin kimlik atfı olamadığı sanayi-sonrası toplumdaki yegâne varlık alanı haline gelmektedir. Böylece, tüketim, kimlik, teknoloji ve gözetim arasında birbirini tamamlayan bir bağımlılık ilişkisi bulunmaktadır. Bu ders, bu bütünleşik ilişkinin doğasını sorgulamaya, bileşenlerden her birinin, sistemi tamamlayıcı özellikleri bağlamında tartışılmasına ve küresel bütünleşmeye diyalektik bir bakışla eleştirel bir değerlendirilmesine yöneliktir.
Kaynaklar	1. Luc BOLTANSKI (1999). Le Nouvel Esprit du Capitalisme, Gallimard, Paris, pp.291-343. 2. Daniel BELL (1999). The Coming of Post-industrial Society, Basic Books, New York, pp.123-164. 3. Alain TOURAINE (1969). La société post-industrielle, Éditions Denoël, Paris, pp.41-118. 4. Georg SIMMEL (1999). Philosophie de l'argent, Quadrige/Presse Universitaires de France, Paris, pp.125-233. 5. Aldo J. HAESLER (1995). Sociologie de l'argent et postmodernité, Librairie Droz, Genève, Paris, pp.171-221. 6. Richard SENNETT (1998). The Corrosion of Character, The Personal Consequences of Work in the New Capitalism, W.W. Norton & Company, New York, London, pp.98-117. 7. Charles Wright MILLS (1970). Les Cols blancs, Les Editions du Seuil, Paris, pp.296-325. 8. Alain EHRENBERG (1995). L'individu incertain, Hachette Littératures, Paris, pp.247-313. 9. Anthony GIDDENS (1992). The Consequences of Modernity, Polity Press, Cambridge, Oxford, pp.112-150. 10. Ulrich BECK (2001). La Société du risque, Sur la voie d'une autre modernité, Aubier, Paris, pp.91-153. 11. Fredric JAMESON (1984). "Postmodernism or the cultural logic of late capitalism", New Left Review, 146, ss.53-94. 12. Jean-Claude KAUFMANN (2004). L'invention de soi, Une théorie de l'identité, Armand Colin, Paris, pp.89-119. 13. Jean BAUDRILLARD (1972). Pour une critique de l'économie politique du signe, Gallimard, Paris, pp.59-94. 14. Arjun APPADURAI (2005). Après le colonialisme, Les conséquences culturelles de la globalisation, Payot, Paris, pp. 115-140. 15. Jacques ELLUL (1988). Le bluff technologique, Hachette Littératures, Paris, pp.283-300. 16. Manuel CASTELLS (1998). The Rise of the Network Society, Basil Blackwell, New York, pp.66-92. 17. Zygmunt BAUMAN (2006). La vie liquide, Le Rouergue / Chambon, Rodez, pp.105-150. 18. Jean-Gabriel GANASCIA (2009). Voir et pouvoir : Qui nous surveille ?, Éditions Le Pommier, Paris, pp.45-93.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Kapitalizmin dönüşümü, küreselleşme ve teknolojinin belirleyici rolü
2	Sanayi-sonrası toplumun yapısal ve kavramsal bileşenleri

Hafta	Konu Başlıkları
3	Para ve değişim araçlarının dönüşümü
4	Yeni ekonomi yeni insan: Sanayi-sonrası üretim ilişkilerinin esnek ahlâkı
5	Modernleşme, rasyonelleşme, standartlaşma
6	Teknolojik gelişme, mükemmeliyet ve risk
7	Küreselleşmenin kültürel boyutları
8	Küresel akışkanlığın sanat temsillerine izdüşümü
9	Kendilik stratejisi ve kurgulanmış yaşam tarzı olarak kimlik
10	Sanayi-sonrası toplumda teknolojinin yeri: Merkezîleşme ve kılcallaşma
11	Özgürleşme ve gözetim arasında teknolojik bilinç
12	Tüketim-gözetim ilişkisi: Gönüllü katılım, içselleştirme ve yatay gözetim
13	Yeni gözetim biçimleri olarak kapanma sahaları
14	Kentin yeniden örgütlenmesinde küresel etkileşim ve sanayi-sonrası ekonominin yeri

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 529	Meritokrasi, Kapitalizm ve Adalet	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, meritokrasiyi yalnızca bir eğitim ya da başarı ilkesi olarak değil, modern kapitalizmin tarihsel olarak ürettiği bir adalet modeli olarak incelemektir. Ders, meritokrasinin savaş sonrası dönemdeki yükselişini, eğitim sistemleriyle kurduğu ilişkiyi, eşitlik idealiyle yarattığı gerilimleri ve neoliberal dönemde geçirdiği dönüşümü sosyolojik açıdan tartışmayı hedeflemektedir. Ayrıca öğrencilerin, popülizm, otoriterleşme, elitizm karşıtlığı ve toplumsal eşitsizlikler bağlamında meritokrasinin çözülüşünü eleştirel biçimde değerlendirmelerini sağlayacak kavramsal araçlar edinmeleri amaçlanmaktadır.
İçerik	Meritokrasi, eğitimin kitleselleştiği İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde kapitalizmin temel adalet ilkesi olmuştur. Liyakat ile iktidar arasında bağ kuran meritokrasiye yönelik ilk eleştiriler, ağırlıklı olarak cumhuriyetçi idealin savunduğu eşitlik ilkesiyle çelişmesi nedeniyle sol çevrelerden gelmiştir. Özellikle okul ile meritokrasi arasındaki ilişkinin sorgulamasına dayanan geniş bir literatür mevcuttur. Ancak meritokrasi, aldığı tüm eleştirilere rağmen varlığını sürdürebilmiştir. Ta ki popülist hareketlerin yükselişiyle giderek daha otoriter bir hâl alan neoliberalizmin son evresine varana dek... Bugün tüm dünyada ve Türkiye'de, elitizim eleştirisiyle paralel olarak meritokrasinin çözülüşüne tanık oluyoruz. Bu derste, meritokrasinin bir adalet modeli olarak ortaya çıkışından çözülüşüne uzanan tarihsel seyri, kapitalizmin tarihsel ve toplumsal dinamikleriyle ilişkisi içinde ele alınacaktır. Ayrıca konuyla ilgili güncel sosyolojik araştırmaların bulguları ışığında meritokrasinin geleceği de tartışma konusu yapılacaktır.

Kaynaklar	Aristotle. Nicomachean Ethics. Boltanski, Luc, and Ève Chiapello. The New Spirit of Capitalism. London: Verso, 2005. Bourdieu, Pierre. La Noblesse d'État: Grandes écoles et esprit de corps. Paris: Minuit, 1989. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. Les Héritiers: Les étudiants et la culture. Paris: Minuit, 1964. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. La Reproduction: Éléments pour une théorie du système d'enseignement. Paris: Minuit, 1970. Dubet, François. Les Places et les Chances: Repenser la justice sociale. Paris: Seuil, 2010. Duru-Bellat, Marie. Le Mérite contre la justice. Paris: Presses de Sciences Po, 2009. Fraser, Nancy. Fortunes of Feminism: From State-Managed Capitalism to Neoliberal Crisis. London: Verso, 2013. Hobbes, Thomas. Leviathan. 1651. Littler, Jo. Against Meritocracy: Culture, Power and Myths of Mobility. London: Routledge, 2018. Locke, John. Two Treatises of Government. 1689. Marx, Karl. Critique of the Gotha Programme. 1875. Marx, Karl. Capital: A Critique of Political Economy, Volume I. 1867. Nozick, Robert. Anarchy, State, and Utopia. New York: Basic Books, 1974. Plato. Republic. Rawls, John. A Theory of Justice. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1971. Rousseau, Jean-Jacques. Du contrat social. 1762. Sandel, Michael J. The Tyranny of Merit: What's Become of the Common Good? New York: Farrar, Straus and Giroux, 2020. Young, Michael. The Rise of the Meritocracy. London: Thames and Hudson, 1958.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Giriş
2	Adalet: Antik Felsefeden Toplum Sözleşmesi Kuramlarına
3	John Rawls ve Robert Nozick: Dağıtıcı Adaletin İki Yaklaşımı
4	Marksizm ve Adalet: Nasıl Bir İlişki?
5	Kapitalizm ve Adalet (Fırsat Eşitliği, Konum Eşitliği – François Dubet)
6	Kapitalizmin Üç Ruhunun Üç Adalet İlkesi (Luc Boltanski ve Ève Chiapello)
7	Meritokrasinin Ortaya Çıkışı (Michael Young)
8	Meritokrasinin Mitleri (Jo Litter)
9	Okul ve Meritokrasi (Pierre Bourdieu, Marie-Duru Bellat)
10	Neoliberal Meritokrasi
11	Popülizm ve Meritokrasinin Krizi
12	Göç, Meritokrasi ve Irkçılık
13	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Meritokrasi
14	Genel Tartışma

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 530	Feminist Tartışmalar ve Türkiye'de Feminist Hareketler	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans

Dersin Amacı	-
İçerik	-
Kaynaklar	

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC 506	Normlar, Sınırlar ve İhlaller	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Yüksek Lisans
Dersin Amacı	
İçerik	
Kaynaklar	

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları